

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511

Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

ANALIZA ZDRAVSTVENOG STANJA ODRASLOG STANOVNIŠTVA SREMSKOG OKRUGA ZA 2010.GODINU

U skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, Zavod za javno zdravlje Sr Mitrovica predstavlja ovlaštenu ustanovu za praćenje i analizu zdravstvenog stanja stanovništva kao irada organizacije zdravstvenih službi u Sremskom okrugu.

Kao i prethodnih godina, u pripremi ove analize korišteni su podaci sakupljeni redovnom zdravstveno statističkom evidencijom u skladu sa Programom statističkih istraživanja uRS, kao i pokazatelji populacionih istraživanja urađenih od strane Zavoda za javno zdravlje Sr Mitrovica. Obradeni i analizirani podaci u ovoj analizi ukazuju na to da je zdravlje stanovništva Srema još uvek slično drugim teritorijama Vojvodine, determinirano aktuelnim demografskim, geografskim, kulturnim i tradicijskim specifičnostima, koje različitim mehanizmima utiču na zdravlje stanovništva naše zemlje.

Još uvek dominiraju hronična nezarazna oboljenja kao i izraženi nepovoljni trendovi životnih navika uzrokovani udruženim delovanjem brojnih faktora rizika po zdravlje stanovništva Srema, koji ponovo naglašavaju potrebu za sistemskim preventivnim programima, kao i intersektorijalnim intervencijama promocije zdravlja u Sremu. Zdravstvena zaštita bi trebala biti orijentisana prema očuvanju i unapređenju zdravlja stanovništva a briga za zdravlje postala obaveza celokupne zajednice.

Kako se zdravlje i zdravstvena zaštita ne rešavaju isključivo unutar zdravstvenog sistema i nemogu se posmatrati odvojeno od socijalnih, ekonomskih, političkih i kulturnih pokazatelja, praćenje i analiza zdravstvenog stanja stanovništva predstavlja jedan od najrelevantnijih argumenata za evaluaciju efikasne implementacije zdravstvene politike ali i definiranih strateških opredeljenja u zdravstvenom i drugim sektorima u zajednice.

Demografski pokazatelji

Stanovništvo se razvija i menja svoja strukturalna obilježja pod uticajem brojnih faktora. Kretanje stanovništva zavisi od prirodnog i mehaničkog kretanja stanovništva, te međusobna povezanost raznih kombinacija prirodnog i mehaničkog kretanja izravno deluju na jačinu promene u ukupnom broju stanovnika.

Stanovništvo, kao dinamična pojava se stalno menja, kreće. Prirodno kretanje stanovništva podrazumeva promene u ukupnom broju stanovnika kao posledica rađanja (natalitet) i umiranja (mortalitet). Broj rođenih je pozitivna a broj umrlih negativna komponenta kretanja stanovništva. Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku Srbije na teritoriji Sremskog okruga živi 335204 stanovnika. U ukupnom broju stanovništva ženski pol je dominantniji sa 51% učešća. Stanovništvo pripada vrlo staroj populaciji jer je udeo stanovništva starijeg od 65 godina u opštoj strukturi preko 10%. Stopa nataliteta je niska i iznosi 9,8/1000 stanovnika a opšta stopa mortaliteta na teritoriji Sremskog okruga je visoka i iznosi 14,6/1000. Kao rezultat smanjenog broja živorođenih i povećanog broja umrlih smanjio se i porast broja stanovništva što ukazuje na pad stopa prirodnog priraštaja. Za okrug Srema on iznosi -4,8.

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511

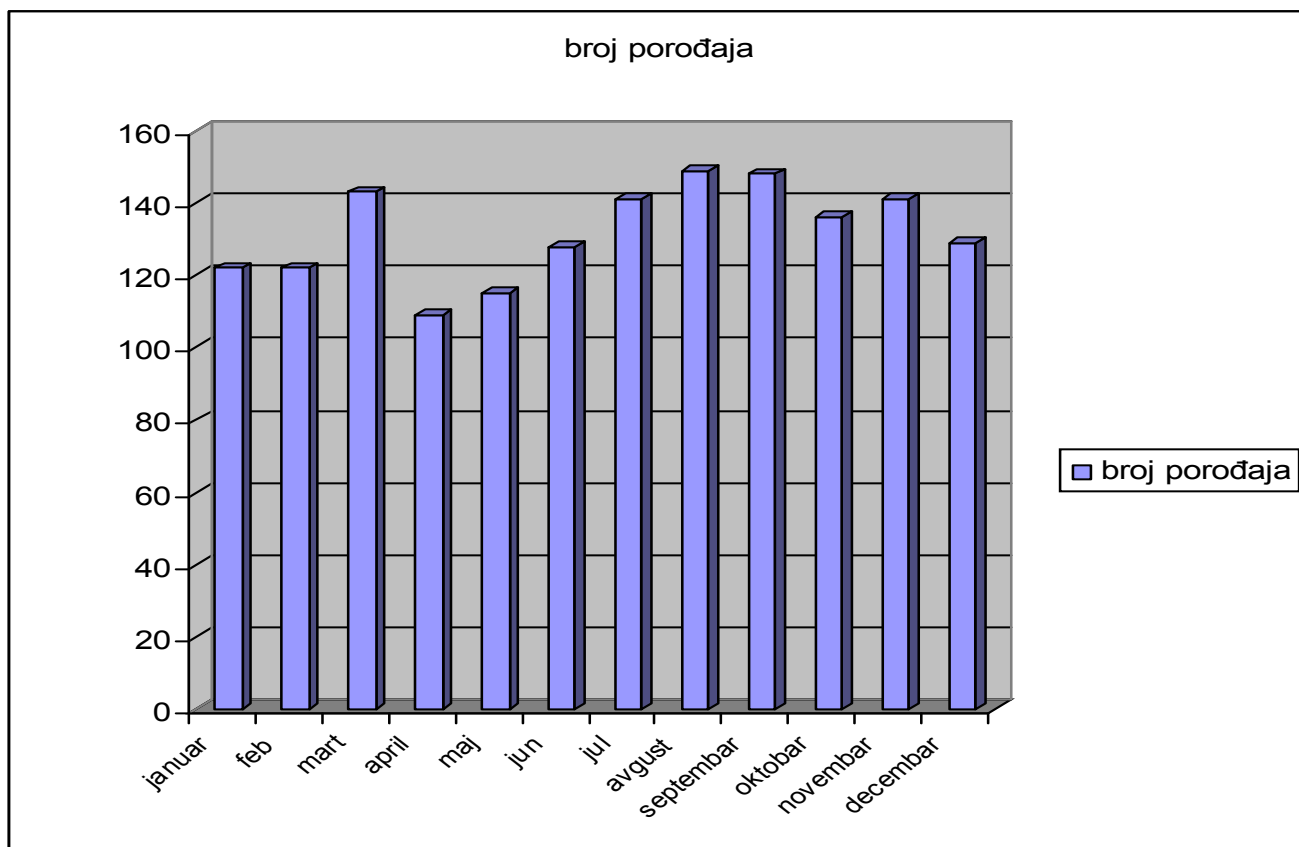
Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

Tabela br 1. Broj porođaja prema zdravstvenoj ustanovi i mesecima

Okrug/ Naziv ustanove	Ukupno	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep	Okt	Nov	Dec
2010	1583	122	122	143	109	115	128	141	149	148	136	141	129
Sremski okrug	1583	122	122	143	109	115	128	141	149	148	136	141	129
Dom zdravlja Ruma	116	9	8	11	9	6	9	5	11	15	9	10	14
Opšta bolnica Sremska Mitrovica	1467	113	114	132	100	109	119	136	138	133	127	131	115

Grafikon br 1: Brj porođaja prema mesecima

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511 Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

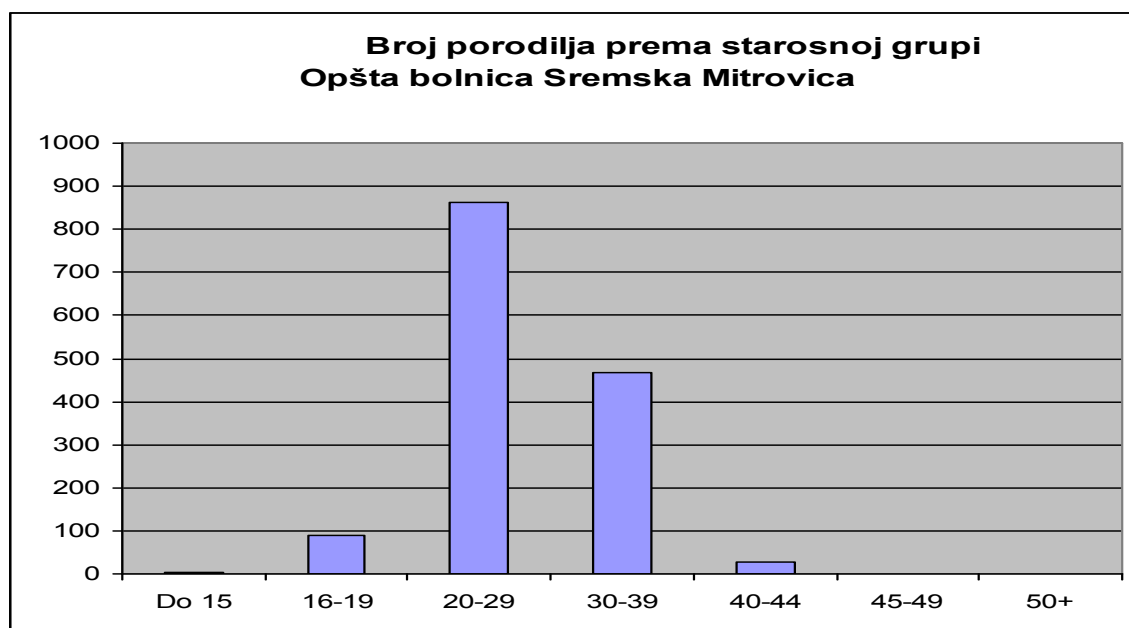
Tabela 2: Broj rođene dece prema zdravstvenoj ustanovi i mesecima

Okrug/ Naziv ustanove	Ukupno	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep	Okt	Nov	Dec
2010	1583	122	122	143	109	115	128	141	149	148	136	141	129
Sremski okrug	1583	122	122	143	109	115	128	141	149	148	136	141	129
Dom zdravlja Ruma	116	9	8	11	9	6	9	5	11	15	9	10	14
Živorodeno	116	9	8	11	9	6	9	5	11	15	9	10	14
Opšta bolnica Sremska Mitrovica	1467	113	114	132	100	109	119	136	138	133	127	131	115
Živorodeno	1459	113	114	131	98	109	119	135	137	132	126	130	115
Mrtvorodeni	8	0	0	1	2	0	0	1	1	1	1	1	0

Tabela br 3: Broj porodilja prema zdravstvenoj ustanovi i starosnim grupama

Zdravstvena ustanova	Ukupno	Do 15	16-19	20-29	30-39	40-44	45-49	50+
2010 Ukupno porodilja	1571	5	97	940	501	27	0	1
Sremski okrug	1571	5	97	940	501	27	0	1
Dom zdravlja Ruma	116	0	6	76	33	1	0	0
Opšta bolnica Sremska Mitrovica	1455	5	91	864	468	26	0	1

Grafikon br 2: Broj porođaja prema starosnoj grupi porodilja

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

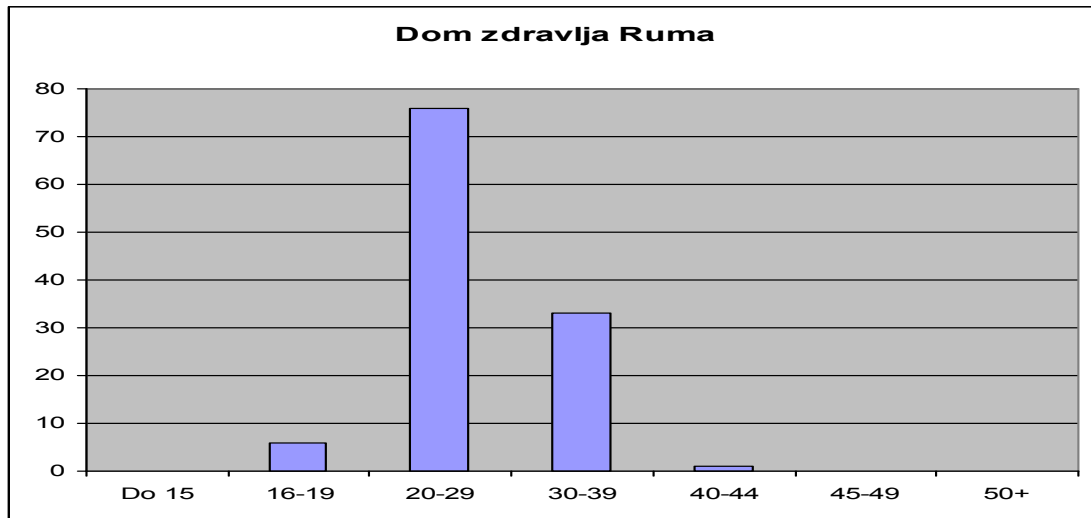
e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511

Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

Grafikon br 3: Broj porođaja prema starosnoj grupi porođilja Ruma

Grafikon br 4: Broj porođaja prema starosnoj grupi porođilja Srem

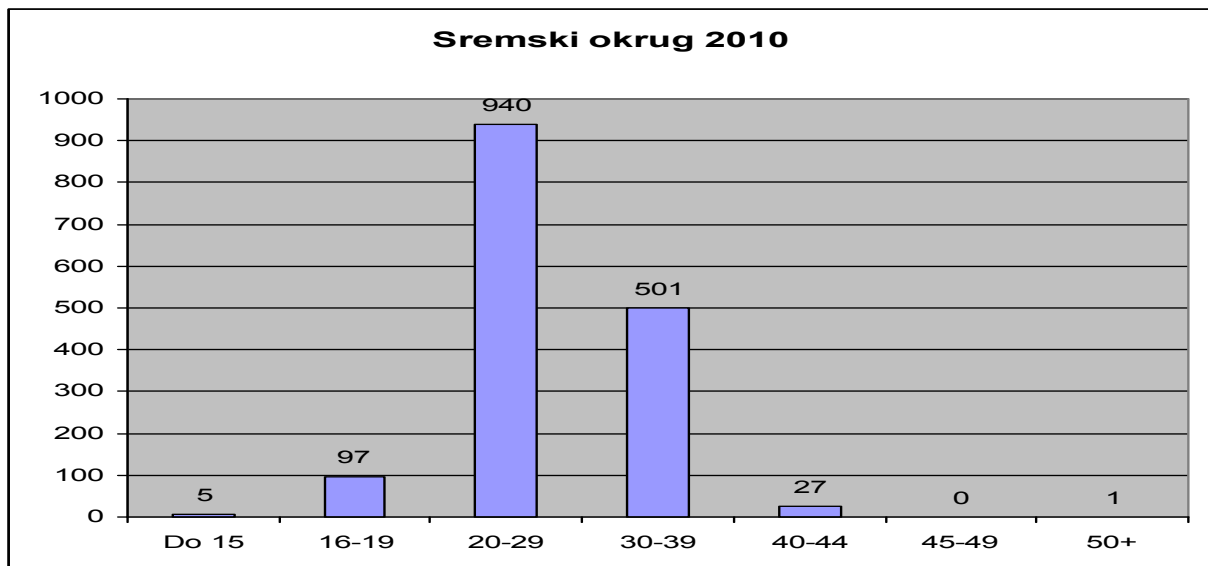

Tabela br 4: Prekidi trudnoće

Sremski okrug	2010	Broj prekida trudnoće
	Ukupno	429
	Opšta bolnica Sremska Mitrovica	402
	Dom zdravlja Ruma	27

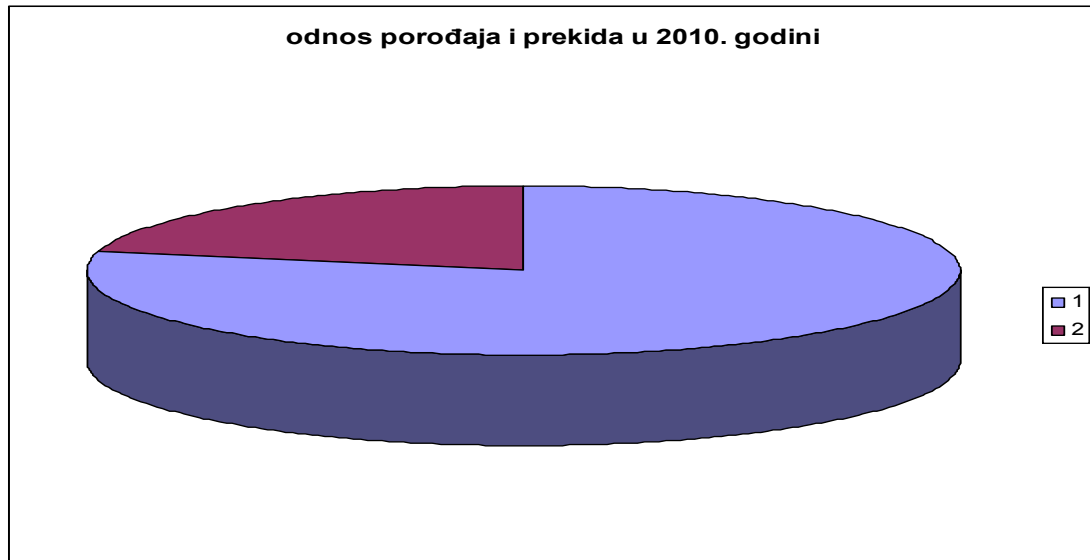
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511 Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

Grafikon br 5: Odnos porođaja i porođaja i prekida

Kao i prethodnih godina, zdravstveno stanje stanovništva Srema je karakterisano značajnim demografskim promjenama, značajnim prisustvom hroničnih oboljenja, te visokom prevalencijom nezdravih životnih navika.

Za ocenu zdravstvenog stanja stanovništva se koriste negativni pokazatelji zdravlja, od kojih su dostupni mortalitet (umiranje) i morbiditet (oboljevanje), kao i pokazatelji nedavnih istraživanja.

Mortalitet, kao negativna komponenta prirodnog i ukupnog kretanja stanovništva, deluje na smanjivanje ukupnog broja stanovnika. Stopa mortaliteta je odraz delovanja bioloških, ekonomskih i zdravstvenih faktora, pa je opšti mortalitet, a posebno mortalitet dojenčadi, značajan pokazatelj životnog standarda. Takođe, kretanje stope mortaliteta, uz morbiditet, služi za ocenu efikasnosti zdravstvene zaštite, kao i zdravstvene i socijalne politike zemlje.

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511 Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

- Vodeći uzroci smrti odraslog stanovništva u Sremskom okrugu u 2010. godini su:

- bolesti kardiovaskularnog sistema (54,82%)
- maligniteti (20,16%)
- simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (5,83%)
- bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem (4,05%)
- bolesti sistema za disanje (3,68%)

Najređi uzroci smrtnosti su:

- drugi spoljašnji uzroci povređivanja (Y) (0,02%)
- drugi spoljašnji uzroci povređivanja (X) (0,02%)
- urođene nakaznosti, deformacije i hromozomske nenormalnosti (Q) (0,10%)
- bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva (M) (0,10%)
- bolesti izazvane drugim parazitima (B) (0,12%).

Tabela br 1-Struktura mortaliteta u Sremskom okrugu

ANALIZA MORTALITETA U SREMU	2006.		2007.		2008.		2009.		2010.	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
Uzroci umiranja(prema grupama bolesti)										
bolesti sistema krvotoka (I)	2952	70,47	3300	76,58	2647	64,25	2337	56,54%	2276	54,82%
tumori (C)	485	11,58	411	9,54	778	18,88	831	20,11%	837	20,16%
simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (R)	284	6,78	39	0,91	88	2,14	243	5,88%	242	5,83%
bolesti sistema za disanje (J)	148	3,53	157	3,64	95	2,31	148	3,58%	153	3,68%
bolesti sistema za varenje (K)	72	1,72	63	1,46	76	1,84	99	2,40%	102	2,46%
povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora (S)	49	1,17	90	2,09	60	1,46	49	1,19%	48	1,16%
bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem (E)	48	1,15	46	1,07	152	3,69	150	3,63%	168	4,05%
bolesti nervnog sistema (G)	35	0,84	28	0,65	49	1,19	51	1,23%	51	1,23%
povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora (T)	34	0,81	91	2,11	83	2,01	78	1,89%	90	2,17%
bolesti mokraćno-polnog sistema (N)	26	0,62	34	0,79	38	0,92	41	0,99%	43	1,04%
drugi spoljašnji uzroci povređivanja (X)	13	0,31	-	-	-	-	3	0,07%	1	0,02%
drugi spoljašnji uzroci povredjivanja (Y)	10	0,24	-	-	1	0,02	0	0,00%	1	0,02%
zarazne bolesti i parazitarne bolesti (A)	7	0,17	25	0,58	18	0,44	10	0,24%	8	0,19%
tumori i bolesti krvotvornih organa i poremećaji imuniteta (D)	6	0,14	16	0,37	9	0,22	15	0,36%	11	0,26%
duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (F)	6	0,14	5	0,12	21	0,51	66	1,60%	102	2,46%
drugi spoljašnji uzroci povredjivanja (W)	6	0,14	-	-	-	-	0	0,00%	0	%
bolesti mišićno-koštanog	3	0,07	2	0,05	1	0,02	3	0,07%	4	0,10%

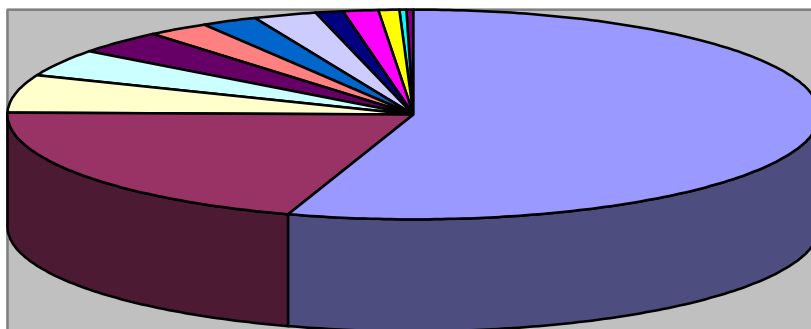
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511 Tel/Faks:022/636-509 Žiro račun: 840-209667-75

sistema i vezivnog tkiva (M)										
bolesti kože i bolesti potkožnog tkiva (L)	2	0,05	-	-	2	0,05	4	0.10%	6	0.14%
stanja u porodjajnom periodu (P)	1	0,02	-	-	1	0,02	0	0.00%	0	%
saobraćajni udesi (V)	1	0,02	-	-	-	-	2	0.05%	0	%
faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom (Z)	1	0,02	-	-	-	-	0	0.00%	0	%
bolesti izazvane drugim parazitima (B)	-	-	1	0,02	-	-	2	0.05%	5	0.12%
urođjene nakaznosti, deformacije I hromozomske nenormalnosti (Q)	-	-	1	0,02	1	0,02	1	0.02%	4	0.10%
ukupno:	4189	100%	4309	100%	4120	100%	4133	100%	4152	100%

Grafikon br 1- Struktura mortaliteta u Sremskom okrugu za 2010.godinu

- bolesti sistema krvotoka (I)
- tumori (C)
- simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi (R)
- bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem (E)
- bolesti sistema za disanje (J)
- bolesti sistema za varenje (K)
- povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora (T)
- duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (F)
- bolesti nervnog sistema (G)
- povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih faktora (S)
- bolesti mokraćno-polnog sistema (N)
- tumori i bolesti krvotvornih organa i poremećaji imuniteta (D)
- zarazne bolesti i parazitarne bolesti (A)

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511 Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

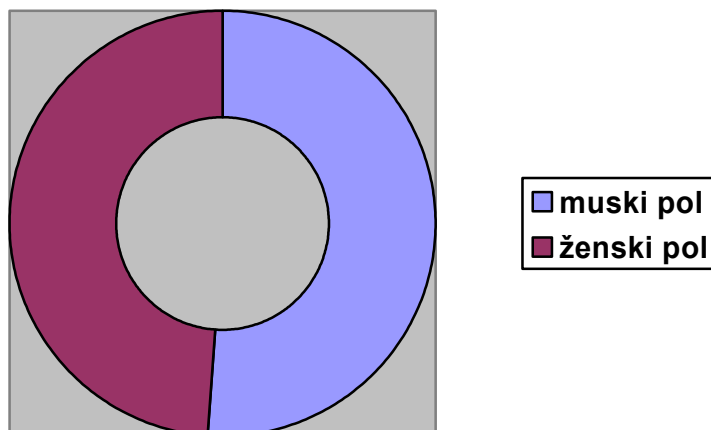
- U 2010.godini najveći broj stanovnika Sremskog okruga umro je od bolesti srčanog mišića-kardiomiopatije sa 13,63%, zatim od infarkta mozga 10,72%, hipertenzije 9,49%, nedovoljne funkcije srca 4,99% i karcinoma pluća 4,84%.

Tabela br 2- Najčešće bolesti kao uzroci smrtnosti u Sremskom okrugu u 2010:

Šifre bolesti	broj umrlih	procenat
I42	566	13.63%
I63	445	10.71%
I10	394	9.48%
I50	207	4.98%
C34	201	4.84%
I21	184	4.43%
R54	163	3.92%
I25	127	3.05%
E11	91	2.19%
C50	74	1.78%
T71	73	1.75%
E10	72	1.73%
J44	71	1.71%
I61	65	1.56%
I70	64	1.54%
ostale	1355	32.6%
ukupno	4152	100,0%

- Što se tiče polne strukture mortaliteta, uočava se nešto veći procenat umiranja muške populacije 51,18%, a ženske populacije 48.82%.

Grafikon br 2- Odnos polova među umrlima

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

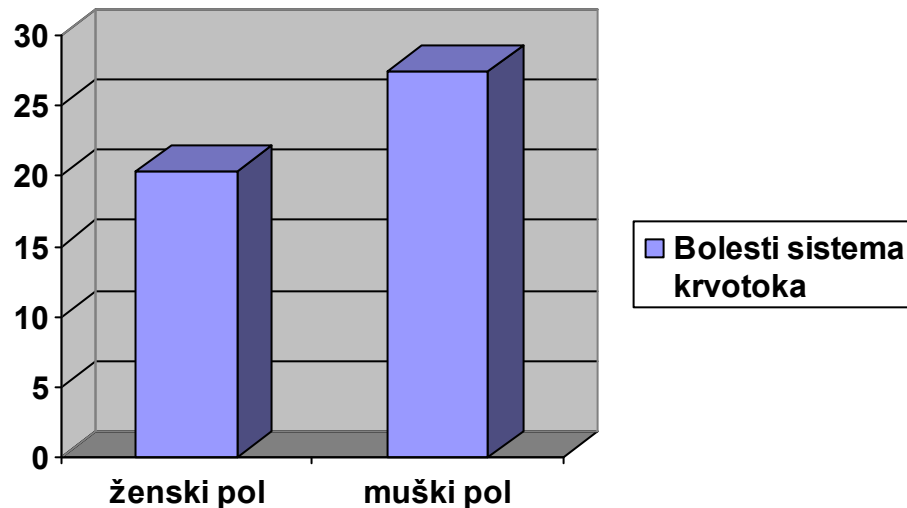
Tel:022/610-511

Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

- U strukturi mortaliteta od bolesti sistema krvotoka, kao najčešćeg uzroka smrtnosti u 2010. godini, ženska populacija je zastupljena sa 43%, a muška populacija sa 57%.

Grafikon br 3-Odnos polova među umrlima od bolesti sistema krvotoka

- Analizirajući mortalitet od malignih oboljenja, kao drugog po učestalosti uzročnika umiranja, zaključuje se da se tokom 2010. godine najviše umiralo od zloćudnih tumora pluća i dušnika, zatim dojke i pankreasa, pa želuca i debelog creva.

Tabela br 3- najčešća maligna oboljenja kao uzroci mortaliteta

Šifra oboljenja	broj umrlih	procenat
C34 (pluća i dušnika)	201	24.01%
C50 (dojke)	74	8.84%
C25 (pankreas)	57	6.81%
C16 (želuca)	56	6.69%
C18 (debelo crevo)	54	6.45%
C20 (zadnje crevo)	42	5.02%
C22 (jetre)	39	4.66%
C61 (kestenjače)	37	4.42%
C71 (mozga)	28	3.35%
ostali	249	29.7%
ukupno	837	100%

Grafikon br 4- Najčešća maligna oboljenja

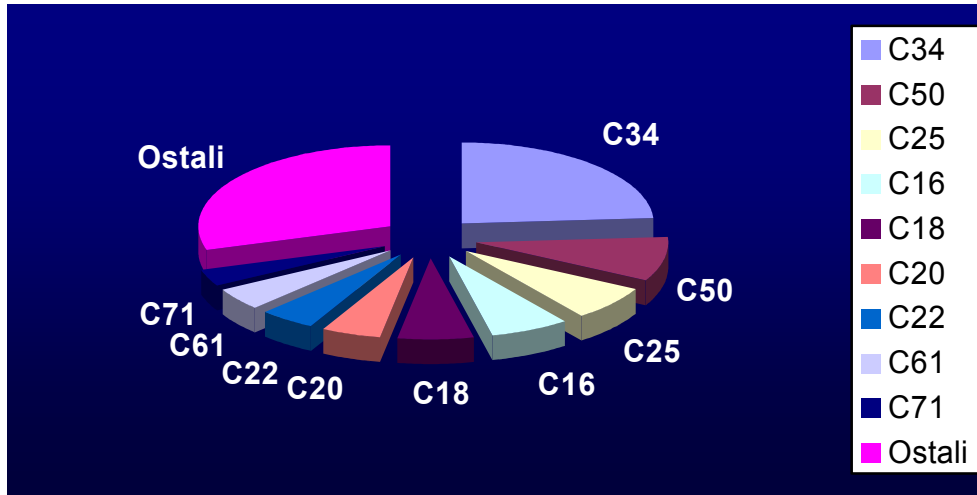

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

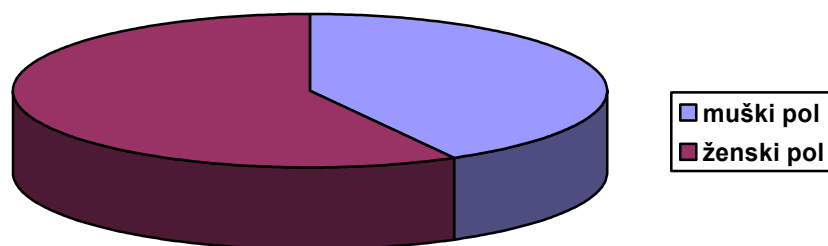
Tel:022/610-511 Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

- U strukturi mortaliteta od malignih oboljenja osobe muškog pola zastupljene su sa 42% učestalosti. Ženski pol je zastupljen u procentu od 58.

Grafikon br 5-Odnos polova umrlih od malignih oboljenja

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511

Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

Morbiditet, oboljevanje spada u najvažnije indikatore zdravstvenog stanja. Rutinska zdravstvena statistika obezbeđuje informacije o raširenosti pojedinih oboljenja, ali samo u delu stanovništva koji je koristio zdravstvenu zaštitu. To je takozvani registrovani morbiditet koji se može podeliti na vanbolnički i bolnički.

Vanbolnički morbiditet

Osnovne karakteristike vanbolničkog morbiditeta biće prikazane kroz registrovana oboljenja u službama primarne zdravstvene zaštite i to službe za zdravstvenu zaštitu dece, školske dece i omladine, službe opšte medicine i službe medicine rada iz izveštaja o radu navedenih službi.

Veliki značaj imaju pokazatelji evidentiranog **morbiditeta** – razboljevanja. U strukturi morbiditeta stanovništva starijeg od 19 godina u Službi opšte medicine, gde po pravilu i najveći broj korisnika zdravstvene zaštite ostvaruje kontakt sa zdravstvenom službom, vodeće prvo mesto zadržavaju bolesti sistema za disanje sa 19 % (22,8% u 2010) učešća, potom slede bolesti kardiovaskularnog sistema sa 15,6 % (14,5% učešća u 2010) (najčešće bolesti iz ove grupe su arterijska hipertenzija i ishemijska bolest,), i bolesti koštano mišićnog sistema sa 11% (10,4% učešća u 2010). Uporedo je dat i prikaz najčešćih oboljenja u Službi medicine rada.

Tabela br 8-Najčešće bolesti tokom 2010.godine

NAJČEŠĆE BOLESTI	OPŠTA MEDICINA		MEDICINA RADA	
	Broj	%	Broj	%
Bolesti sistema za disanje J00-J99	52921	19.2	12119	17.6
Bolesti sistema krvotoka I00-I99	43241	15.6	17355	25.2
Bolesti koštanog sistema i vezivnog tkiva M00-M99	30529	11	6869	10
Ostale	149910	54.2	32287	47
UKUPAN MORBIDITET	276601	100	68630	100

Najveći socijalno medicinski značaj imaju bolesti kardiovaskularnog sistema i maligniteti jer dominiraju našom nacionalnom patologijom i u strukturi mortaliteta (umiranja) i u strukturi morbiditeta (razboljevanja). Radi se o bolestima koje su:

- dugotrajne i masovne
- ostavljaju rezidualnu nesposobnost
- posledice koje ostavljaju su brojne i zahvataju niz sfera društva (zdravstvene, ekonomske i socijalne)
- zahtevaju dugi period stručnog nadzora i opservacije
- većina terapijskih mera su neugodne i dugotrajne
- većina bolesti iz grupe kardiovaskularnih i maligniteta su neizlečive
- na njihovu pojavu prevashodno utiču faktori ponašanja
- prevencija ovih bolesti se ogleda, prvenstveno u borbi protiv faktora rizika ovih bolesti a to su nepravilna ishrana, nedovoljna fizička aktivnost, pušenje, alkohol, stres...

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511 Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

U odnosu na prethodne godine uočava se povećanje udela bolesti KVS u ukupnom morbiditetu za 1,1% u odnosu na 2010 i 2,1% u odnosu na 2007. Uočava se smanjenje udela bolesti sistema za disanje u ukupnom morbiditetu u odnosu na prošlu godinu- sa 19,2% u 2008. na 22,8% i sad na 19,2%.. Takođe se uočava smanjenje udela bolesti koštano mišićnog sistema u ukupnom morbiditetu za 1.1% u odnosu na 2008.,dok je u odnosu na 2007 godinu procenat isti 10.4%. U službi medicine rada učešće bolesti respiratornog sistema je bilo 22,8% što je za 13,2% manje u odnosu na 2008. i 3,3% manje u odnosu na 2007. U 2010 godini učestalost ovih bolesti je sa 17, 6 % .Što se tiče bolesti KVS, u 2008. udeo je iznosio 8%, pa se uočava povećanje ovih bolesti na 11,3%. Primećeno je smanjenje oboljenja koštanog sistema sa 11,6% prošle godine na 10 %.

Značajnu učestalost u strukturi KVS, zauzimaju arterijska hipertenzija i ishemijske bolesti srca. U službi opšte medicine uočava se procentualno povećanje obolevanja od visokog krvnog pritiska u odnosu na prethodnu godinu -10.5 %. U posmatranom periodu struktura KVS pokazuje izvesno smanjenje drugih bolesti iz ove grupe u odnosu na prethodnu godinu, kao i ukupnog morbiditeta od bolesti KVS. U službi medicine rada posmatrani period pokazuje blago povećanje učestalosti ovih oboljenja u odnosu na prethodne godine.

Tabela br 9-Najčešće bolesti KVS u 2010.godini

KARDIOVASULARNE BOLESTI	OPŠTA MEDICINA		MEDICINA RADA	
	Broj	%	Broj	%
KVS svega	43241	15.6	17355	25.2
Hipertensio arterialis essentialis	28991	10.5	4913	7.1
Druge bolesti srca	1892	0.68	84	0.12
Druge ishemijske bolesti	2388	0.86	315	0.45
Ostale	233360	84.36	51275	74.7
UKUPAN MORBIDITET	276601	100	68630	100

Što se tiče bolesti digestivnog sistema, analizirajući zdravstveno stanje tokom 2010. uočeno je da su najviše zastupljene bolesti jednjaka, želuca i dvanaestopalačnog creva K20-K23(zapaljenje jednjaka, grizlica jednjaka i druga oboljenja), K28(želudačno-crevna grizlica), K30-K31(poremećeno varenje, bolesti želuca i dvanaestopalačnog creva).

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511 Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

Tabela br 10- Najčešće bolesti iz grupe bolesti sistema za varenje u 2010.god.

Bolesti sistema za varenje K00-K93	OPŠTA MEDICINA	
	broj	%
Bolesti sistema za varenje- svega	16933	6.1
Druge bolesti jednjaka,želuca i dvanaestopalačnog creva K20-K23,K28,K30-K31	5716	2
Gastritis et duodenitis K29	2266	0.8
Druge bolesti creva i potrbušnice K52-K55,K58-K67	2357	0.8
Ostale	259668	93.8
UKUPAN MORBIDITET	276601	100

Analizom zdravstvenog stanja odraslog stanovništva po službama opšte medicine I medicine rada, uočeno je da su najređe bolesti tokom 2010.godine bile stanja u porođajnom periodu, stanja vezana za trudnoću, rađanje i babinje, kao i urođene nakaznosti I deformacije, uz minimalna odstupanja u poređenju sa prethodnim godinama.

Tabela br 11-Najređe bolesti tokom 2010.godine

NAJREĐE BOLESTI	OPŠTA MEDICINA		MEDICINA RADA	
	Broj	%	Broj	%
Stanja u porođajnom periodu P00-P96	10	0.003	0	
Trudnoća, rađanje i babinje O00-O99	93	0.03	2	0.002
Urođene nakaznosti, deformacije i hromosomske nenormalnosti Q00-Q99	100	0.03	22	0.03
Ostale	276398	99.9	68606	99.9
UKUPAN MORBIDITET	276601	100	68630	100

Ono što se uočava jeste povećanje udela mentalnih oboljenja u strukturi razboljevanja u odnosu na prethodnu godinu(3,06% u 2009, 3,24% u 2008., 3,54 % u 2010) a najčešća iz ove grupe bolesti su neurotski i stresogeni peremećaji.

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

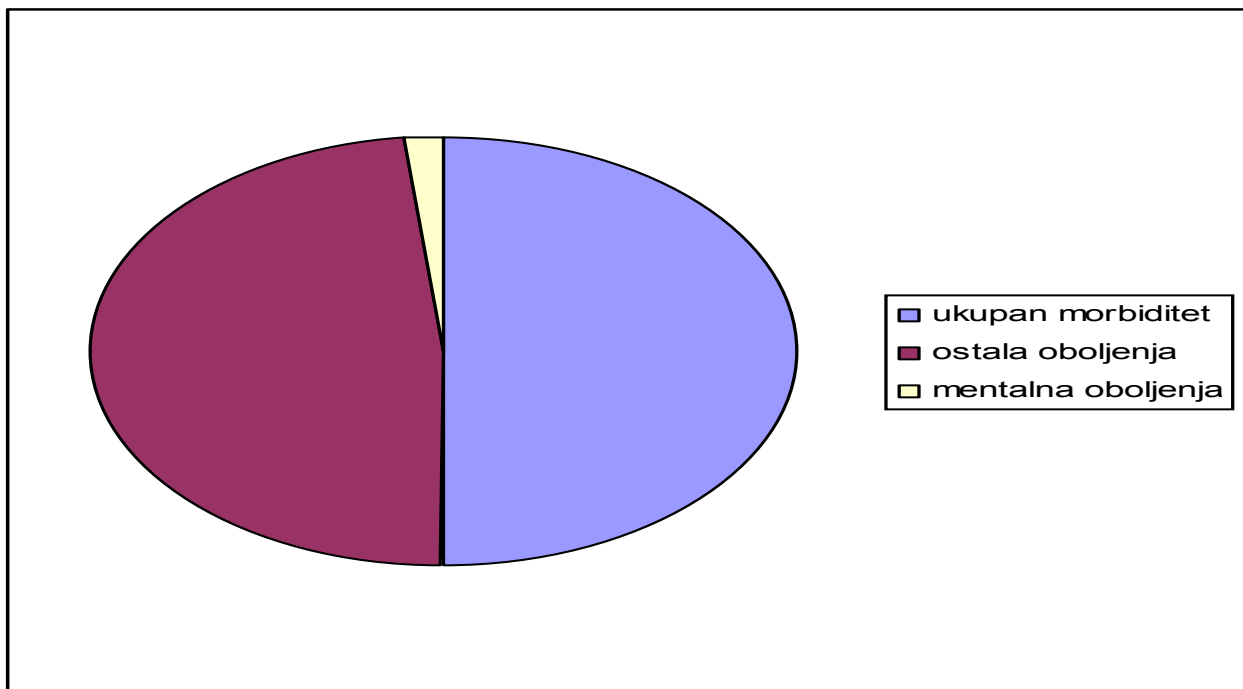
Tel:022/610-511 Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

Tabela br 12- mentalna oboljenja u 2010.

MENTALNA OBOLENJA	OPŠTA MEDICINA		MEDICINA RADA	
	Broj	%	Broj	%
Mentalna oboljenja svega	9803	3.54	1834	2.67
Poremećaj raspoloženja- afektivni poremećaj F30 – F39	2164	0.78	259	0.37
Neurotski, stresogeni I somatiformni poremećaji F40-F48	5125	1.85	1206	1.75
Drugi duševni poremećaji ponašanja F04- F09, F50-F69, F80-F99	819	0.29	58	0.08
Ostale	266798	96.45	66796	97.32
UKUPAN MORBIDITET	276601	100	68630	100

Grafikon br 11- učešće mentalnih oboljenja u ukupnom morbiditetu

Maligna oboljenja u ukupnom razboljevanju u 2010.godini na teritoriji Sremskog okruga učestvuju sa 0,59%. (0.52 % u prethodnom periodu).Najčešći maligniteti na našoj teritoriji su: malignitet dojke, malignitet bronha i pluća i malignitet debelog creva. U odnosu na prethodnu godinu, nema bitnih promena u zastupljenosti maligniteta. Analizom maligniteta u službi medicine rada dobijamo slične podatke. Procentualno učešće malignih bolesti u ovoj službi je 0.25 %.

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

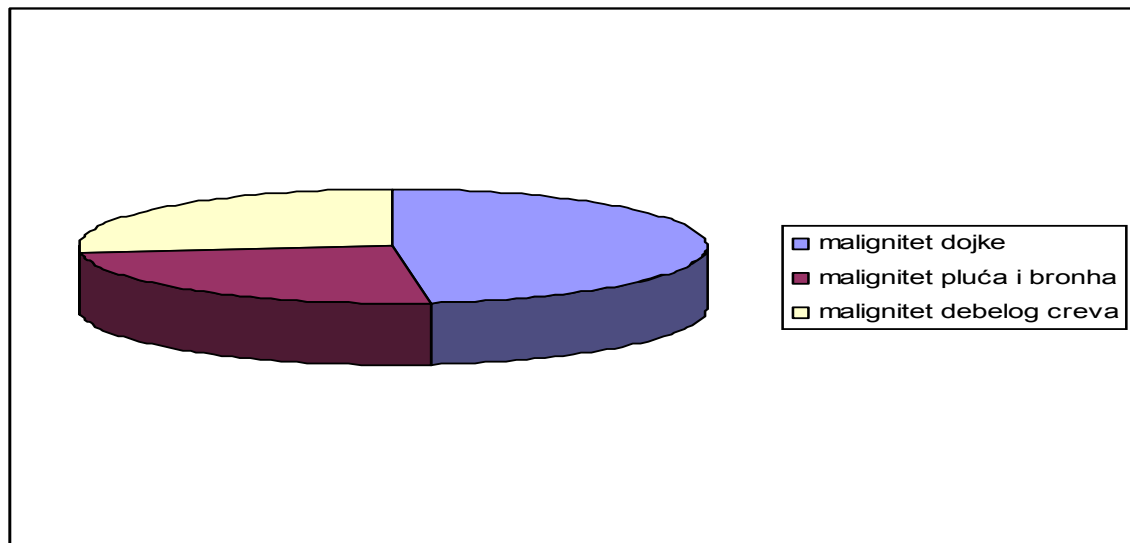
Tel:022/610-511 Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

Tabela br 13-najčešći maligniteti u 2010.

	Broj	%	Broj	%
Maligniteti - svega	1637	0.59	176	0.25
Neoplazma mammae	264	0.09	43	0.06
Neoplazma traheae, bronchi et pulmonis	254	0.09	20	0.02
Neoplazma malignum coli	120	0.04	12	0.01
Ostale	274964	99.4	68454	99.74
UKUPAN MORBIDITET	276601	100	68630	100

Grafikon br 12- struktura malignih oboljenja u 2010.

Analizom endokrinih bolesti uočava učešće ovih bolesti u strukturi ukupnog morbiditeta sa 3,29 % učestalosti.

Tabela 14- endokrine bolesti tokom 2010.godine

ENDOKRINE BOLESTI	OPŠTA MEDICINA		MEDICINA RADA	
	Broj	%	Broj	%
E grupa ukupno	9111	3.29	2468	3.59
Diabetes mellitus	2663	0.96	954	1.39
Ostale	267490	96.7	66162	96.4
UKUPAN MORBIDITET	276601	100	68630	100

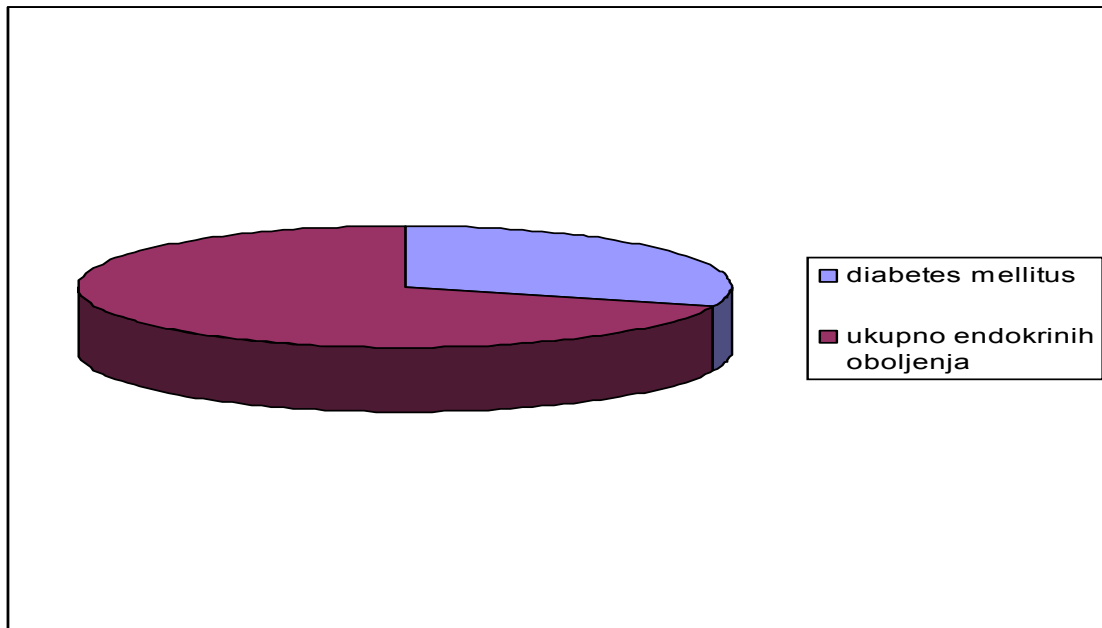
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511 Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

Grafikon br 13- Diabetes mellitus u strukturi endokrinih oboljenja

Predominacija hroničnih nezaraznih bolesti u strukturi obolevanja i umiranja stanovništva Sremskog okruga tokom 2010.godine, čiji su najznačajniji faktori vezani za navike i ponašanje, ukazuje na potrebu sprovođenja i intenziviranje mera kontrole ovih bolesti, a pre svega mera primarne i sekundarne prevencije, kao i strategija sa multisektorskom saradnjom.

Analize trendova pokazatelja vodećih oboljenja i uzroka smrtnosti, kao i ciljana istraživanja usmerena na ocenu životnog stila i navika stanovništva, predstavljaju vitalne javno zdravstvene funkcija koje imaju ulogu ključnih orijentira za nadzor i evaluaciju efikasnosti zdravstvene zaštite i organizacije zdravstvene zaštite.

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511 Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

ZAKLJUČCI:

1. Demografske promene stanovništva ogledaju se u stalnom opadanju stope nataliteta (stopa rađanja) i stalnom laganom porastu stope mortaliteta (stopa umiranja). Stoga, prirodni priraštaj beleži trend opadanja.
2. Procenjeni porast učešća osoba starih 65 i više godina u ukupnom stanovništvu utiče na zdravstvenu sliku stanovništva.
3. Stanovništvo najčešće umire od oboljenja cirkulatornog sistema bolesti sistema krvotoka. Drugi po rangu su neoplazme tumori, pa su tako skoro tri četvrtine svih uzroka smrti iz ove dve grupe. Visoko su pozicionirana i endokrina i metabolička oboljenja sa poremećajima u ishrani, kao i povrede, trovanja i druge posledice spoljšanjih uzroka. Stopa umiranja od KVS se smanjuje ali se povećava stopa umiranja od malignih bolesti.
4. Rang vodećih oboljenja registrovanih u primarnoj zdravstvenoj zaštiti je sličan kao i ranijih godina, a karakteriše ga značajno učešće hroničnih oboljenja, što je direktna posledica visoke prevalencije faktora rizika koji uzrokuju nastanak hroničnih oboljenja (pušenje, gojaznost, nepravilna ishrana, fizička neaktivnost). Zbog toga su programi prevencije faktora rizika neophodno potrebni.

Mentalni poremećaji predstavljaju važan javnozdravstveni problem zbog mogućeg hroničnog toka i značajnog učešća u korištenju zdravstvene zaštite. Vodeća oboljenja registrovana u PZZ su neurotski neurološki, sa stresom povezani i somatski poremećaji. Briga o mentalnom zdravlju stanovništva je važna zbog lošeg socio-ekonomskog statusa stanovništva i loših životnih navika (alkoholizam, psihotropne supstance).

U skladu sa usvojenom Strategijom za razvoj primarne zdravstvene zaštite nastavljen je proces uvođenja izabranog lekara u domovima zdravlja. Implementacija je u toku.

PREPORUKE

1. Intersektorijalna saradnja je neophodna u kreiranju zdravih javnih politika jer neke od ključnih odrednica zdravlja leže izvan kompetencija zdravstvenog sektora. Strategija javnog zdravstva treba biti isključivo intersektorijalna i fokusirana na promociju zdravlja i prevenciju oboljenja.
2. Intersektorijalna saradnja treba da se ostvaruje usko u svim podsystemima zdravstva, u kome učestvuju država, naučne ustanove i školstvo, zdravstvene ustanove i zdravstveni kadrovi, zdravstvena ekologija, farmaceutska industrija i snabdevači, a u korist stanovništva kao najvažnijeg subjekta zdravstvenog sistema u celini.
3. Implementirati programe prevencije najučestalijih oboljenja, posebno kardiovaskularnih bolesti i malignih neoplazmi, kao vodećih uzroka smrti stanovništva.
4. Poboljšati kvalitet podataka mortalitetne statistike, edukacijom svih koji učestvuju u procesu šifriranja uzroka smrti, te poboljšati saradnju između institucija koje učestvuju u procesu prikupljanja i obrade ovih podataka.
5. Redovno periodično sprovoditi istraživanja riziko faktora za nastanak nezaraznih i zaraznih oboljenja, te ciljana populaciona anketna istraživanja zdravstvenog stanja stanovništva.
6. Implementirati akcioni plan i strategiju za promociju zdravlja, nastaviti implementaciju programa prevencije.
7. Periodično provoditi ciljana istraživanja sistema zdravstvene zaštite, kao osnov za utvrđivanje zdravstvenih potreba i bolje definiranje zdravstvenih politika zasnovanih na dokazima.

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
ul. Stari šor 47, 22000 Sremska Mitrovica

e-mail: info@zdravlje-sm.org.rs
web: www.zdravlje-sm.org.rs

Tel:022/610-511 Tel/Faks:022/636-509

Žiro račun: 840-209667-75

8. Intenzivirati rad na reviziji zdravstveno-informacionog sistema, kao osnova za unapređenje sistema monitoringa i evaluacije.

9. Omasoviti rad sa mass medijima na promociji zdravlja